

HOLLANDA ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	6
3. DIŞ TİCARET.....	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	14
EKLER:	17

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Hollanda Krallığı
Nüfus	17.920.000 (Nisan 2024, IMF)
Dil	Felemenkçe, Frizce (Frizya'da), Papiamentu (Bonaire'de), İngilizce (Sint Eustatius ve Saba'da)
Yüzölçümü	41.528 km2
Başkenti	Amsterdam (Hükümet Merkezi Lahey)
Başlıca Şehirleri	Amsterdam, Rotterdam, The Hague (Lahey), Utrecht, Eindhoven, Tilburg
Yönetim Biçimi	Anayasal Monarşi, Parlamenter Demokrasi
Devlet Başkanı	Kral Willem-Alexander
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: BM, Avrupa Birliği (European Union - EU), Benelux (Belçika Hollanda Lüksemburg Ekonomik Birliği), CE (Avrupa Konseyi), EAPC (Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi), EBRD (Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası), EIB (Avrupa Yatırım Bankası), G-10, IADB (Amerika Bölgesi Kalkınma Bankası), IAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı), IBRD (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası), IFC (Uluslararası Finansman Kurumu), IMF (Uluslararası Para Fonu), OECD (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü), , NATO, OSCE (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü), WTO (Dünya Ticaret Örgütü).

Coğrafi Konum

Hollanda Krallığı, Hollanda ve Karayip Denizindeki altı adadan (Aruba ve Hollanda Antilleri) oluşmaktadır. Avrupa Birliği'nin alan olarak en küçük ülkelerinden bir tanesi olan Hollanda Batı Avrupa'da Kuzey Denizi kıyısında, Almanya ve Belçika arasında yer almaktadır.

Ren, Maas ve Shelde nehirlerinin deltasında kurulmuş olan Hollanda'nın 41.526 km²'lik yüzölçümünün 7.578 km²'lik kısmı (%18) su ve kanallardan oluşmaktadır. Coğrafi yapısı itibarıyla düz bir araziye sahip olan ülke topraklarının yarısından çoğu deniz seviyesinin altında bulunmaktadır.

Varlığını hidrolik mühendisliğine borçlu olan Hollanda topraklarının %20'si, "polder" adı verilen denizden kazanılmış topraklar olup ülke topraklarının 2/3'si dünyanın en geniş kapsamlı su kontrol projeleri sayesinde su altında kalmaktan korunmaktadır.

Hollanda anakara topraklarının %38'i deniz seviyesinin altındadır. Ülkenin en yüksek noktası 321metre, en alçak noktası-6,7 metre (deniz seviyesinin altında)'dir.

Hollanda, nemli ve yağışlı bir iklime sahiptir ve yağışlar tüm yıl boyunca görülmektedir. Hollanda'nın iklimi, Kuzey denizi kıyılarında bulunması ve Karayip bölgesinden gelen "gulf stream" in etkisi ile ılımlıdır. Yazın ortalama sıcaklık 16 derece, kışın ise 3 derecedir. Bununla birlikte, nem oranının fazlalığı, ısının daha sıcak veya daha soğuk olarak hissedilmesine neden

olmaktadır. Diğer taraftan, düz bir arazi yapısına sahip olan ülkede Kuzey Denizi'nden esen rüzgar, özellikle deniz kıyısında bütün etkisi ile hissedilebilmektedir. Konumu nedeniyle değişik hava koşullarının yaşanabildiği bir ülke olan Hollanda'da aynı gün içinde bir kaç kez güneşli ve yağışlı hava yaşanabilmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Kral, Devletin başıdır. Bağlı Bölgeler Aruba ve Antiller'de Kral tarafından atanan valiler bulunmakta olup, Kraliyetle ilgili konular görüşülürken bu Bölgelerin Bakanları da toplantılara katılmak üzere, Hollanda Bakanlar Kurulu'nda yer almaktadır.

Hollanda, parlamento esasına dayalı anayasal bir monarşidir. Devlet yapısında "yasama" Kral, Parlamento ve Bakanlar Kurulu'ndan oluşmaktadır.

Parlamento, İl Konseyi üyeleri tarafından dört yıllığına seçilen 75 üyeli I. Meclis (Senato) ve halk tarafından gizli oy ve nisbi temsil usulü ile yine dört yıllık süre için seçilen 150 üyeli II. Meclis'den (Temsilciler Meclisi) oluşmaktadır.

En yüksek yargı makamı Hollanda Yüksek Temyiz Mahkemesi'dir. Mahkeme, yargı idaresinin gözetimi ve temyiz davalarını karara bağlama görevlerini yürütür. Sadece vergi hukukuna giren konularda ilk derece mahkemesi olarak görev yapan beş adet temyiz mahkemesi vardır. Medeni hukuk ve ceza hukuku davaları, altmış bir alt-bölge mahkemesi tarafından ele alınmakta olup, bunların bakmadığı davalar için de on dokuz bölge mahkemesi bulunmaktadır. Ayrıca, çocuklar için çocuk mahkemeleri ve borsa vb. kurumlar için özel tahkim mahkemeleri vardır.

Hollanda idari açıdan, Drenthe, Flevoland, Friesland, Gelderland, Groningen, Limburg, Overijssel, Utrecht, Zeeland, Noord Brabant, Zuid Holland, Noord Holland olmak üzere 12 Eyaletten oluşmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Hollanda'nın nüfusu, 2024 yılı itibarı ile 18 milyona yaklaşmıştır. Nüfusun %80'i Hollandalı, %20'si ise azınlıklardan oluşmaktadır. 3,3 milyonluk göçmen nüfus içerisinde en büyük grup, yaklaşık 400 bin kişi ile Türklere (%2,5) olup, bunu Fas, Surinam ve Endonezya kökenliler izlemektedir.

Nüfus yoğunluğu km2 başına 491 olan Hollanda, dünyadaki nüfus yoğunluğu en yüksek olan ülkelerden birisidir. Nüfusu en fazla olan şehirler sırasıyla, Amsterdam, Rotterdam, Lahey, Utrecht, Eindhoven, Tilburg'dur.

Ülkede yaklaşık 8 milyonu bulan işgücünün %1,2'si tarım, %17,2'si sanayi ve %81,6'sı hizmetler sektöründe çalışmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Hollanda madenler bakımından ise önemli bir özelliği göze çarpmaz. Her ne kadar son yıllarda petrol ve doğal gaz yatakları bulunup işlenmeye başlasa da ülke ihtiyacı için yeterli seviyeler

de değildir. Kömür madenleri ve tuz yatakları ise Hollanda yer altı kaynaklarının diğer kısmını oluşturur.

Hollanda Kuzey Denizinde zengin petrol rezervlerine sahip olmakla birlikte, bu rezervlerin miktarı, sahip olduğu doğalgaz kaynaklarından çok daha azdır. Bilinen petrol rezervlerinin miktarı 100-200 milyon varil olarak tahmin edilmektedir. Hollanda hükümeti petrol çıkarma işlemlerine devam edilmesini taraftarıdır.

Hollanda hem topraklarında hem de Kuzey Denizinde olmak üzere zengin doğalgaz rezervlerine sahiptir. Ülkenin doğalgaz sektörü petrol sektöründen çok daha büyüktür. Avrupa Birliği ülkeleri arasında en büyük doğalgaz rezervleri, 1959 yılında Groningen yakınlarında bulunmuştur. Yıllar boyunca Hollanda, Rusya ile birlikte Batı Avrupa için en önemli doğalgaz tedarikçilerinin başında gelmiştir.

Rusya, Norveç, ABD, Kanada; İran ve Endonezya'dan sonra Hollanda, dünyadaki en büyük doğalgaz üretici ve ihracatçılarından birisidir. Enerji ihtiyacının yaklaşık yarısını kendi doğalgaz kaynakları ile karşılamaktadır. Yasa gereği yıllık doğalgaz üretimi rezervlerin kontrolü amacıyla sınırlandırılmıştır. 1 Ocak 2006'da yaklaşık 1,511 milyar metreküplük doğalgaz rezervi kaldığı açıklanmıştır ve bunun da 21 yılda biteceği hesaplanmıştır. Yeni keşfedilecek ve çıkarılacak doğalgaz miktarının da 240-490 milyar metreküp olacağı tahmin edilmektedir.

2000 yılında, Hollanda doğalgaz sektöründeki özelleştirmenin hızlandırılmasına yönelik bir düzenleme yapılmıştır. Yeni yasayla birlikte, firmaların ve diğer tüketicilerin 2004'ten itibaren kendi doğalgaz şirketlerini seçebilmelerine olanak sağlanmıştır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Hollanda ekonomisi, özel sektör ve kamu sektörünün her ikisinin de önemli roller oynadığı karma bir pazar ekonomisi niteliği taşımaktadır. Ekonomi güçlü bir uluslararası yönelime sahiptir. Hollanda, ticaret ve yüksek düzeyli finansal ve mesleki hizmetleri ile ünlenmiş, dünyadaki en zengin ve refah seviyesi yüksek ülkelerden biri olarak öne çıkmaktadır.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar-milyar \$)	1.047,4	1.154,7	1.218,4	1.273,0	1.325,7	1.373,0	1.421,3	1.470,9
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar - %)	5,0	0,1	0,6	1,6	1,7	1,8	1,5	1,4
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	59.541	64.829	67.984	70.606	73.105	75.297	77.530	79.813
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort,%)	11,6	4,1	3,2	2,3	2,0	2,0	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	6,6	9,9	10,0	10,1	10,1	10,2	10,2	10,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	3,5	3,6	3,9	4,2	4,5	4,7	4,8	5,0
Nüfus (milyon)	17,59	17,81	17,92	18,03	18,13	18,23	18,33	18,43
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	48,4	45,0	44,3	45,1	46,2	47,2	48,1	49,3

Kaynak: IMF

*Tahmini veriler (Ekim 2024)

Oldukça dışa açık olan ekonomi dış ticarete ve finansal hizmetlere bağımlıdır. Ekonominin ana sektörleri nakliye/lojistik, kimya sanayi, ticaret ve hizmetlerden oluşmaktadır. İmalat sanayi Hollanda'da, Almanya, Fransa ve İtalya gibi diğer Avrupa ülkelerinde olduğundan daha az baskın durumdadır.

Endüstriyel aktiviteler esas olarak gıda işleme, kimyasallar, petrol işleme ve elektrikli makineler üzerine yoğunlaşmıştır. Bilgi iletişim teknolojileri sektörü halen GSMH artışına %20

civarında katkıda bulunmaktadır. Tarım ve gıda ile kimyasallar gibi daha geleneksel sektörlerde biyoteknoloji giderek artan önemde bir rol oynamaktadır.

Hollanda önemli bir tarım ülkesi olup, anakara topraklarından geçen 3 büyük nehir ülke tarım hayatı için önemli bir rol oynarken toprakların %32 si tarım için kullanılmaktadır. Özellikle süt ve süt ürünleri tesisleşmeciliğin de oldukça ileri seviyelerdedir. Patates, şeker pancarı, buğday ve tahıllar Hollanda tarım ürünleri arasında en çok ihraç edilen tarım ürünleridir yine bahçecilik ve seracılık son derece gelişkin ve önemli bir dış gelir kaynağıdır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

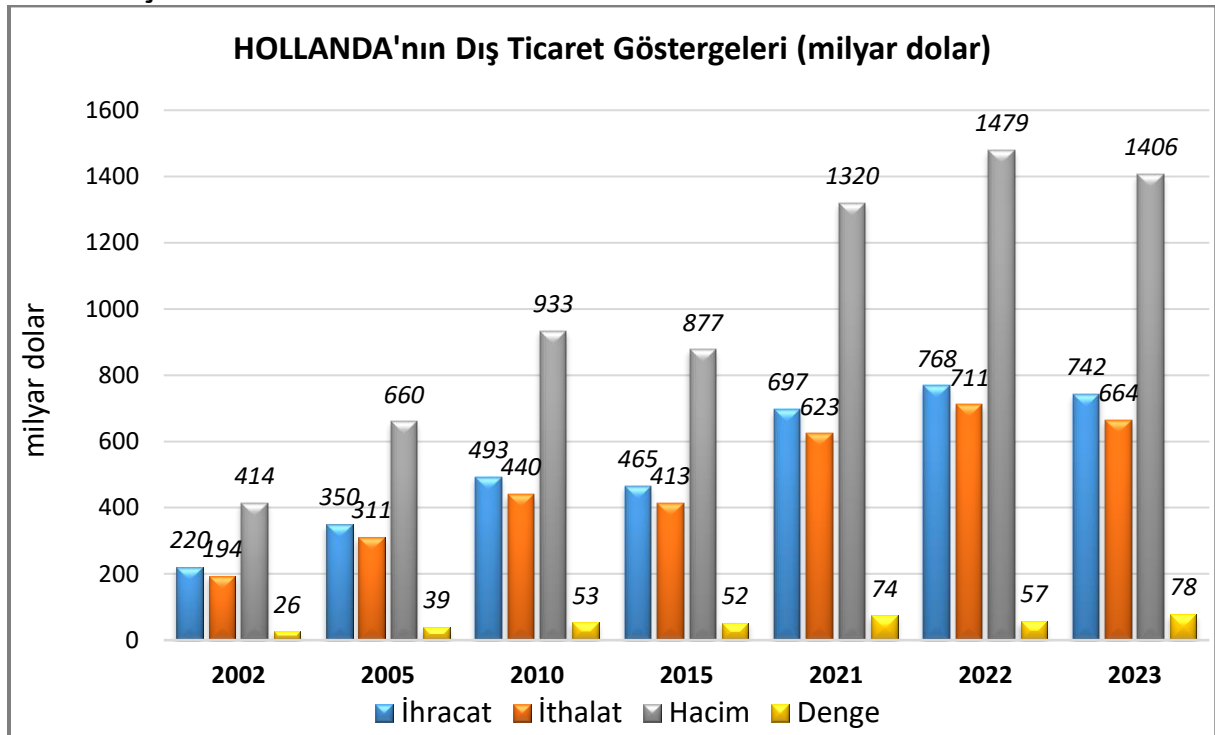
Hollanda, Almanya'dan sonra Avrupa Birliği'nin hem en büyük mal ithalatçısı hem de en büyük mal ihracatçısı konumundadır. Ülke, dış ticaret fazlası, istikrarlı sanayi ilişkileri ve düşük işsizlik oranı ile Avrupa'nın en önemli ulaşım merkezi rolünü üstlenmektedir. İşgücünün çok az bir bölümünü istihdam etmesine karşın ileri düzeyde mekanize olmuş tarım sektörü, ülkeyi dünyanın en fazla tarım ürünleri ihracat eden 2. ülkesi konumuna oturtmaktadır.

Yüzyıllardır bir ticaret ülkesi olma geleneği, denizdeki stratejik konumu ve küçüklüğü, doğal gaz ve petrol dışında doğal kaynakların olmaması, tarım alanlarının az olması ve tarım ürünleri çeşitliliğinin çok fazla olmaması nedeniyle hammadde ve yarı işlenmiş ürünlerin ithalatına bağımlı olması, Hollanda'nın uluslararası yönelimli çok açık bir ekonomiye sahip olmasında önemli bir rol oynamıştır.

Bu açık ekonomi için diğer ülkelerle ticaretin düzeyi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle dış ticaret politikası dünya pazarlarında proaktif davranmak ve dış ticaretin mümkün olduğu ölçüde liberal olması yönündedir. Dış ticaret ekonomide büyük bir öneme sahip olup ekonomi dış ticarete önemli derecede bağımlıdır. Dış ticaret, ekonomik büyümenin lokomotifi durumundadır. Dış ticaret hacmi 2005 yılından bu yana GSYİH'nin üzerinde gerçekleşmektedir.

Hollanda'nın ticaret yapısı, yakın komşularıyla yoğun ilişki yanında, dünyanın en uygun fiyat ve kalitedeki üreticilerinden tedarik edip, üretimin düşük talebin yüksek olduğu Avrupa'ya pazarlamak şeklindedir. İhracatın önemli bir kısmı re-eksporttan oluşmakta ve devamlı dış ticaret fazlası verilmektedir.

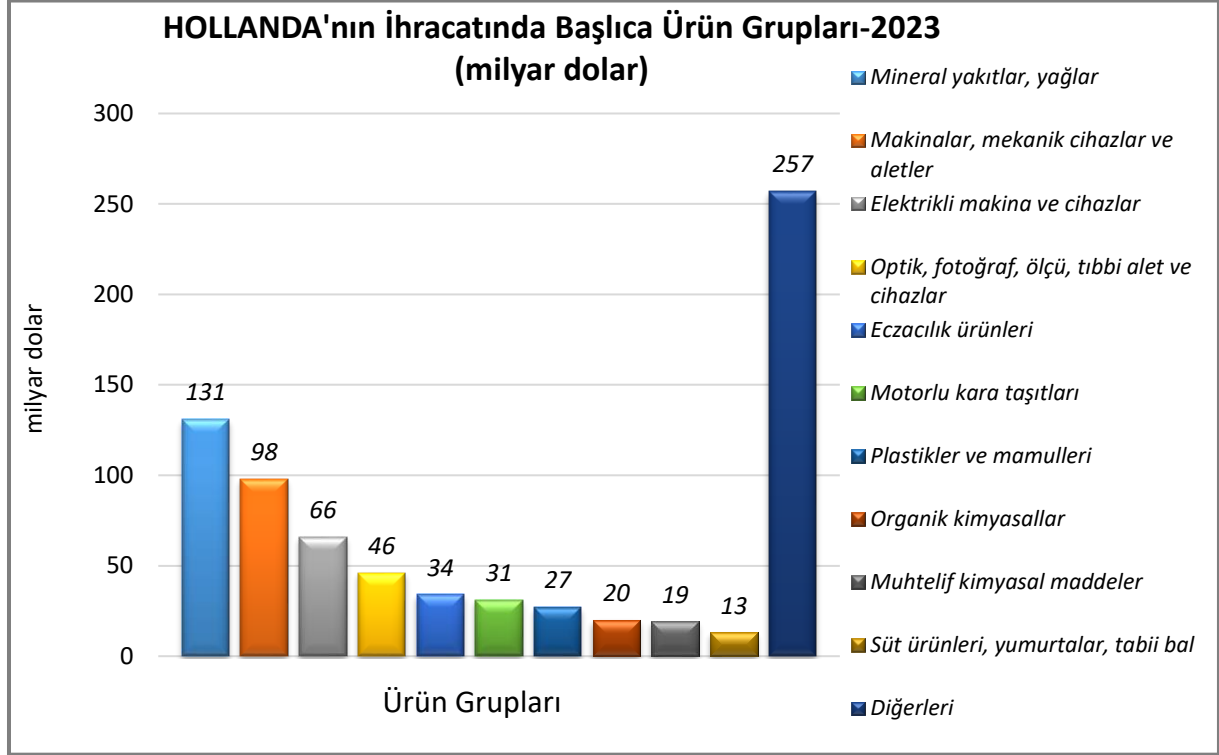
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-www.trademap.org

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

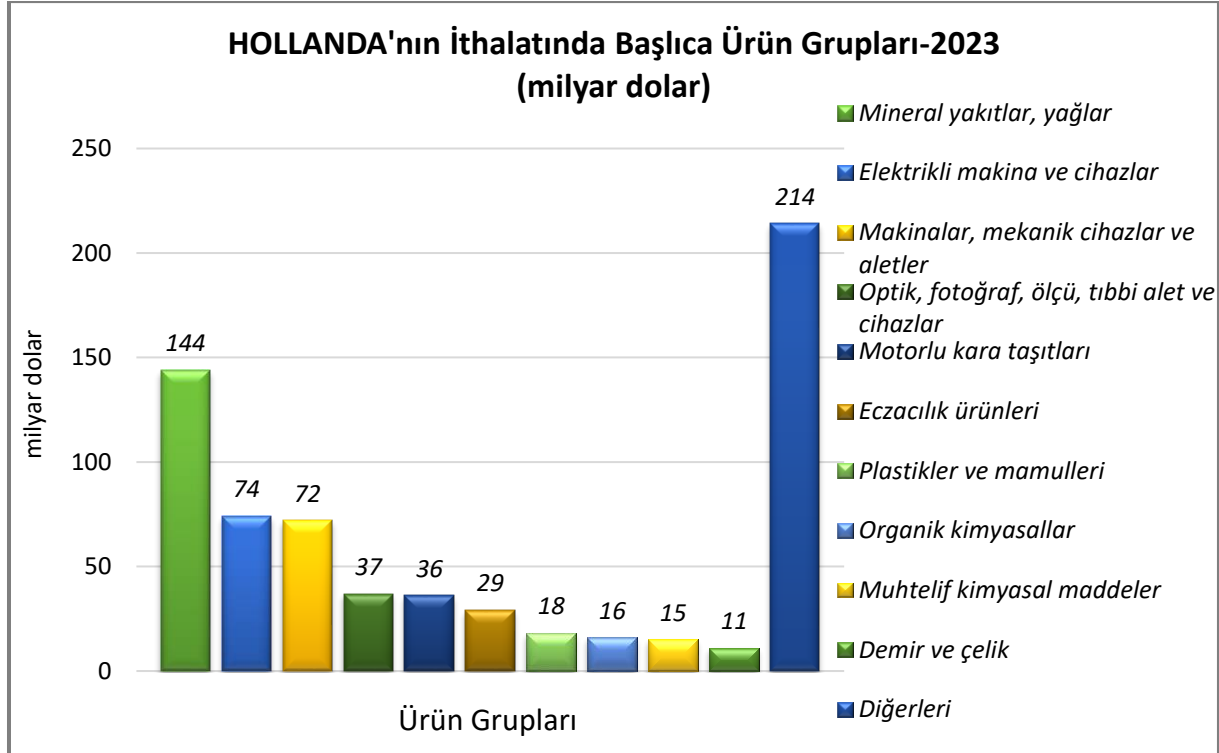
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

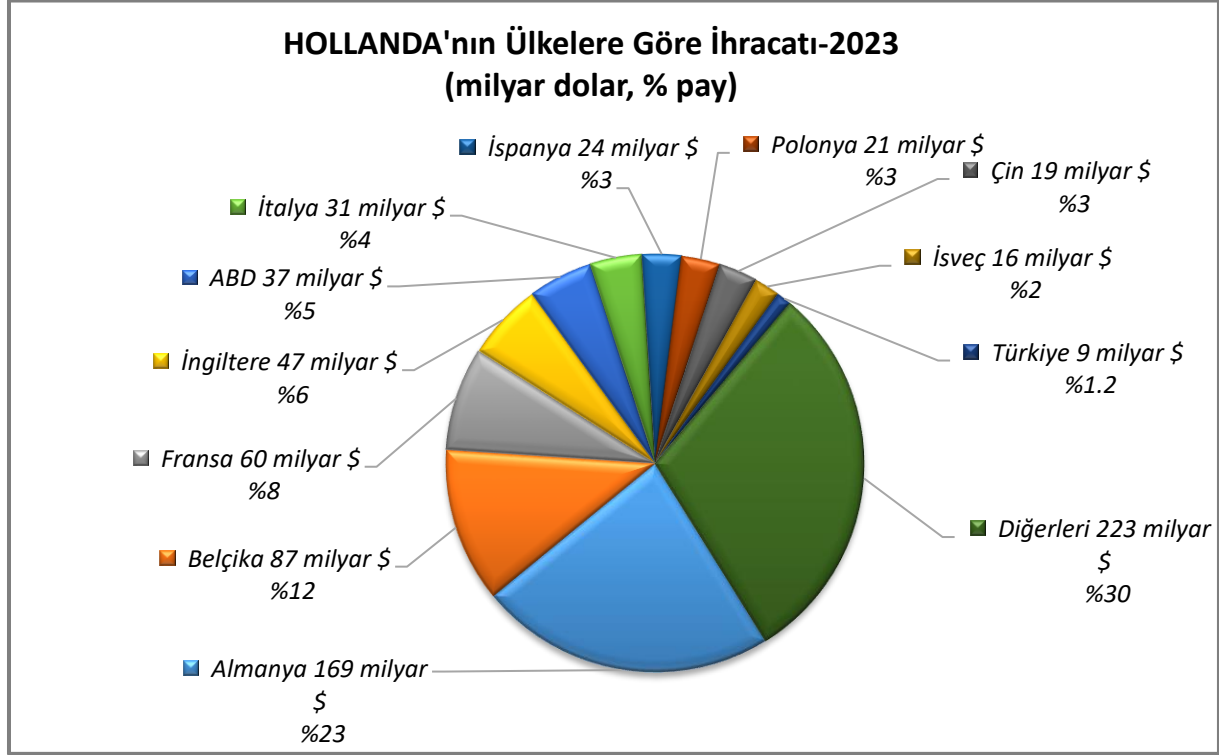

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

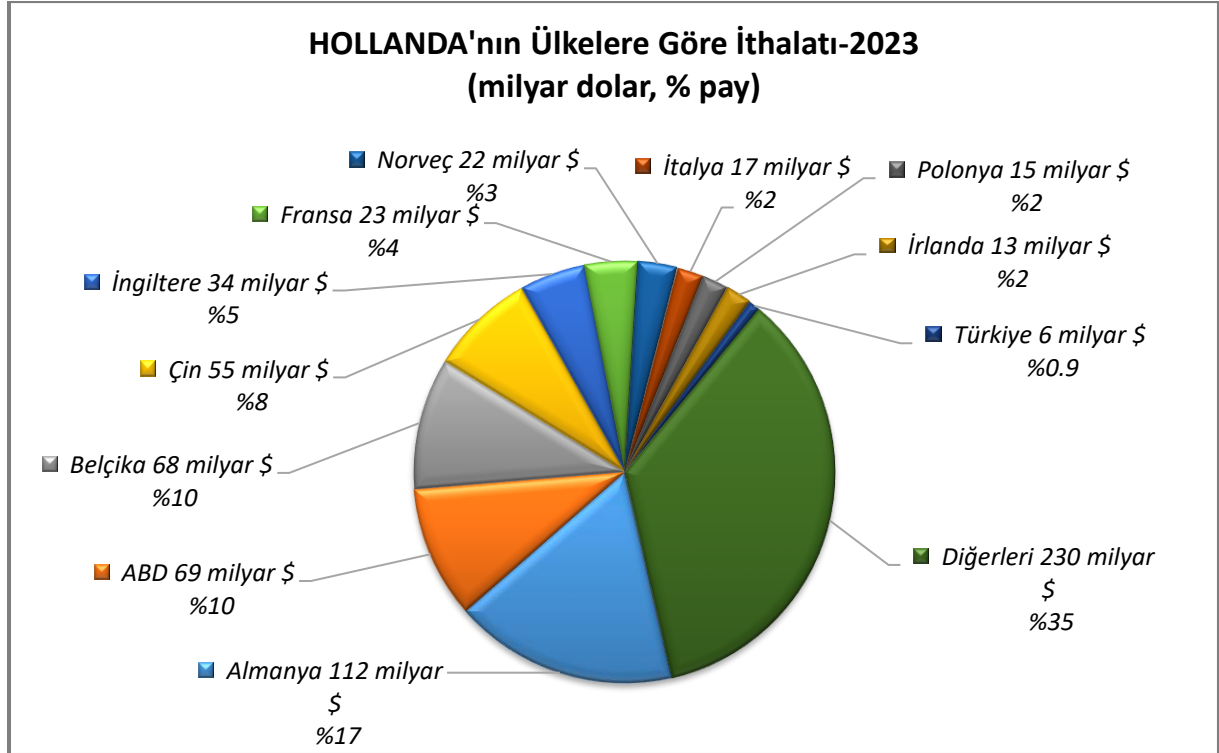
İhracat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Hollanda'nın ihracatında ve ithalatında AB ülkeleri önde gelmektedir. Hollanda'nın en fazla ihracat yaptığı pazarlar arasında AB üyesi ülkeler başta gelmektedir. Ancak, Hollandalı ihracatçılar son zamanlarda etkinliklerini daha uzak pazarlara kaydırmışlar ve AB dışındaki ülkelere satışlarda kayda değer artışlar olmuştur. Bununla birlikte, özellikle Çin'in ve Rusya ile Suudi Arabistan gibi petrol ve gaz ihraç eden ülkelerin ithalattaki payı artmaktadır.

Hollanda'ya ithal edilen ürünlerin büyük bir bölümü, hiçbir işlemde geçirilmeden veya basit bir işlemde geçirildikten sonra ihraç edilmektedir. Bu nedenle, Hollanda'nın başlıca ithal ve ihraç ürünleri incelendiğinde, aynı ürünlerin hem ithalat hem de ihracatta başlıca ürünler arasında yer aldıkları ve değerlerinin ihracat lehine küçük farklarla birbirine yakın olduğu görülmektedir. Genellikle re-eksporta konu olan mallar, ABD ve Asya'dan ithal edilmekte ve Avrupa ülkelerine gönderilmektedir. Hollanda'nın AB üyesi olmayan ülkelerle ticarete açık verirken, AB içi ticarete fazla vermesinin başlıca nedeni re-eksport ticaretidir.

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Hollanda'ya yönelen doğrudan yabancı sermaye yatırım stoklarının %60'ından fazlası AB kaynaklıdır.

2020-2022 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı -2,3 milyar dolar olan Hollanda, 2022 yılında 3 trilyon dolarlık toplam yabancı sermaye stoğu ile dünyada 4. sıradadır (ABD 10 trilyon dolar ile 1., Türkiye 165 milyar dolar ile 36., UNCTAD-2024).

Avro Bölgesi merkezli firmalar ise DYY stoklarının neredeyse yarısını (%46) ellerinde bulundurmaktadır. ABD, Lüksemburg, İngiltere, Almanya ve İsviçre en fazla yatırıma sahip ülkelerdir. Hollanda, aynı zamanda dünyanın önde gelen önemli DYY ihraç eden ülkelerinden birisidir.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım (milyon \$)	-12.076	-389.030	-402.900	-333.100	-262.700	-217.400	-103.800
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırımın GSYİH'ya Oranı (%)	-1,20	-34,72	-35,30	-27,50	-20,70	-16,40	-7,50
Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırım (milyon \$)	5.255.200	5.255.200	4.852.000	4.519.000	4.256.000	4.039.000	3.935.000
Ülke Dışından Gelen Doğrudan Yatırım Stoku (milyon \$)	-125.890	380.650	41.980	-1.966	-7.388	-4.891	-648
Ülke Dışına Yapılan Doğrudan Yatırım Stoku (milyon \$)	6.167.200	6.167.200	6.125.000	6.127.000	6.135.000	6.139.000	6.140.000

Kaynak: The Economist Intelligence Unit-EIU

*Tahmini veriler (Nisan 2024)

Yabancı Yatırım Mevzuatı

Hollanda diğer AB Ülkeleri ile kıyaslandığında, yabancı kişi ya da kuruluşların şirket kurması ve ticari faaliyette bulunması açısından daha esnek ve liberal bir ortam sunmaktadır.

Yabancı sermayeli bir şirketin kurulmasında, merkezi başka bir ülkede olan bir şirketin şube veya temsilcilik açmasında özel bir izne gerek bulunmamaktadır. Yerli ve yabancı şirketlerin ticari faaliyetleri bakımından tabi oldukları esaslar arasında da fark bulunmamaktadır. Yabancı sermayeli şirketler de yerli sermayenin çalışabileceği her sahada çalışabilmektedir. Kurulacak şirketlerde, yerli ortak şartı da bulunmamaktadır.

Serbest Bölgeler

Hollanda'da geleneksel anlamda serbest bölge veya serbest liman uygulaması bulunmamakla birlikte, AB'nin Gümrük Kodu ve Gümrük Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri çerçevesinde işletilen serbest antrepoların yanı sıra Schiphol Hava Alanı'nda 2005 yılında açılmış olan, gümrük idaresi gözetiminde malların depolandığı, mallardan serbest bölge işleticisinin sorumlu olduğu, geleneksel anlamdaki serbest bölgeden daha çok gümrüklü antrepo niteliği taşıyan bir serbest bölge mevcut olup, serbest bölgenin etrafını çeviren çit, duvar vb. bulunmamakta, malların giriş ve çıkışında fiziki kontrol yapılmamakta, kontrol esas olarak serbest bölge işleticisinin stok envanteri üzerinden ve ilaveten malların fiziki denetimi suretiyle gerçekleştirilmektedir.

Ekonomik faaliyetler Ranstad olarak bilinen, en büyük dört şehir olan Amsterdam, Rotterdam, Lahey ve Utrecht'ten oluşan alanda yoğunlaşmıştır. Ücretli çalışanların %50'si Ranstad Bölgesinde bulunan üç batı eyaleti olan Kuzey Hollanda (Noord-Holland), Güney Hollanda (Zuid—Holland) ve ülkenin en zengin bölgesi olan Utrecht'te istihdam edilmektedir.

Hollanda yüzölçümü itibarıyla küçük bir ülke olmasına rağmen ülkenin ekonomik bölgelerinde üretim sektörlerine göre, bölgelerin tarihsel ve coğrafi özelliklerine dayalı bir çeşitlilik vardır. Dağıtım ve depolamaya bağlı birçok aktivite, Rotterdam Rijnmond bölgesi, Zeeland, ya da Amsterdam yakınındaki Kuzey Denizi kanalı gibi belli başlı suyolları ve deniz-nehir bağlantı noktalarının bulunduğu yerlere yakın yoğunlaşmıştır. Amsterdam Schiphol Havaalanı sağladığı dinamik altyapı ile birçok firmaya cazip gelmektedir.

Geleneksel olarak tarımsal bir yapı gösteren ülkenin kuzeyi, aynı zamanda büyük ya da çok sayıda küçük işyerinin toplandığı bir bölgedir. Utrecht ülkenin merkezinde bulunmaktadır ve iş hizmetleri sektöründe önemli bir yere sahiptir. Birçok Hollandalı ve yabancı IT firmasının merkezi bu bölgede yoğunlaşmıştır.

Ülkenin doğusunda ekin ve canlı hayvan yetiştiriciliği başta olmak üzere, çiftçilik sektörü ve et işleme sanayi faaliyet göstermektedir. Kimya sanayindeki Akzo Nobel gibi diğer sanayi kolları da bu bölgededir. Elektronik sektöründe lider isim Philips'in de bulunduğu Noord Brabant bölgesi de önemli bir sanayi merkezidir. DAF traktörlerinin de üretildiği bu bölge, aynı zamanda nakil araçlarının üretim yeridir.

Güneyde Limburg bölgesi, Avrupa nakliye yollarının kesişim yeridir. Almanya'nın Rhine/Ruhr bölgesi ve Merkezi Avrupa'ya geçecek bütün kara ve demiryolları Limburg'dan geçmektedir. Nehirler üzerindeki taşımacılık, Meuse nehri ve Juliana kanalı üzerinden belli başlı Avrupa suyollarına geçişi sağlamaktadır. Limburg bölgesinin ekonomik altyapısının temel dayanaklarından biri de Maastricht-Aachen Havaalanı olup, buradan sağlanan yolcu ve mal taşıma ve "charter" uçuşları, Avrupa'ya yapılan dağıtımın büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Kimyasallar üretimi konusunda bir joint venture olan DSM-Mitsubishi ve Volvo otomobilleri üreten Nedcar şirketi bu bölgede faaliyet göstermektedir.

Doğuda yer alan Overijssel bölgesi, özellikle tekstil endüstrisi nedeniyle Hollanda'nın en gelişmiş sanayi bölgesidir. Ayrıca metal, kimya, kauçuk ve et işleme sanayileri ile tarım sektörü de bu bölgede bulunan önemli sektörlerdendir. Twente Teknik Üniversitesinin burada kurulmuş olması da bölgenin araştırma ve teknik altyapı bakımından oynadığı önemli rolün bir göstergesidir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

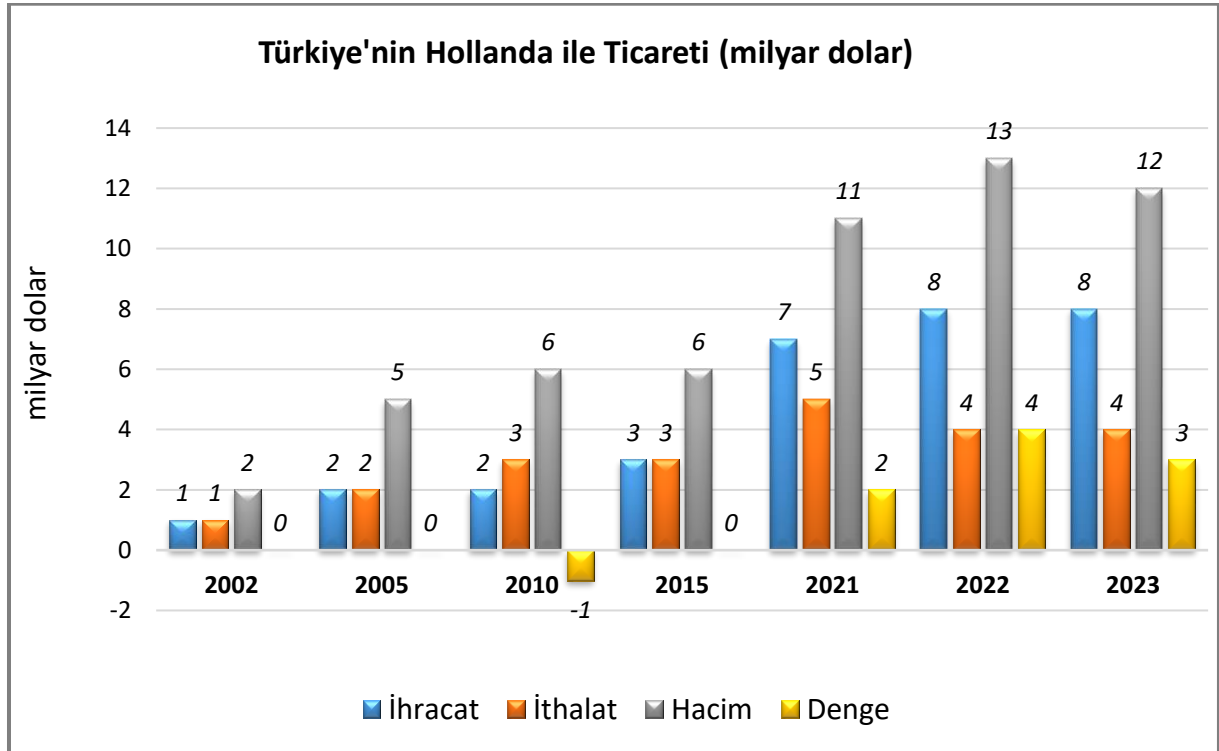
Genel Durum

Türklerle Hollandalılar arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin geçmişi 400 yıl öncesine dayanmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu'nun daveti üzerine ilk Hollanda elçisi 1612 yılında İstanbul'a gelmiştir. 1855 yılında Lahey'de açılan büyükelçiliğimize 1859 yılında Yahya Karaca Paşa atanmıştır. O dönemde Osmanlı-Hollanda ilişkilerinde başlıca konu ticarettir. Hollandalı tüccarlar tarafından satın alınan başlıca ürünler, Suriye ve İran'dan ipek, Asya'dan da baharat olmuştur. 17'nci yüzyılda Türkiye, Hollanda'ya yün ve pamuk ihraç etmeye başlamış, Hollanda da buna karşılık İstanbul ve İzmir'e pamuklu ve yünlü kumaş satmıştır. 19'uncu yüzyılda Hollanda'ya ihraç ettiğimiz en önemli ürün tütün olmuştur.

Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye ile Hollanda arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin güçlendirilmesi için 1934'te Türk-Hollanda Derneği kurulmuştur. Derneğin kuruluş anlaşması her iki ülkenin devlet başkanları olan Atatürk ve Kraliçe Wilhelmina tarafından imzalanmıştır. Bu olaydan önce 1930'da ise Hollanda'nın çok uluslu şirketi olan Philips, Türk Philips Ltd. olarak Türkiye'de faaliyete başlamıştır.

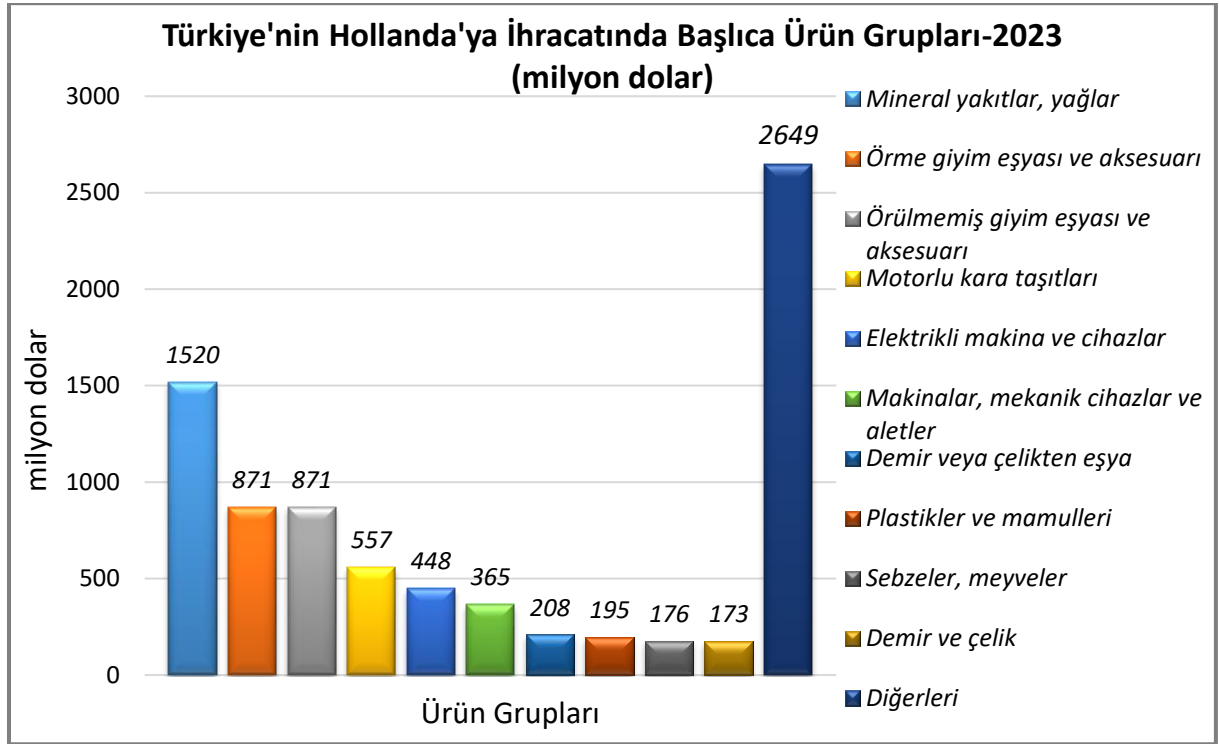
1996 yılında AB ile Türkiye arasında imzalanan Gümrük Birliği Anlaşması ile birlikte diğer Avrupa ülkeleriyle olduğu gibi, Türkiye ile Hollanda arasındaki sanayi ürünleri ticaretinde uygulanan gümrük vergileri kaldırılmış ve bu durum iki ülke arasındaki ticaretin artmasını sağlamıştır.

Türkiye-Hollanda Dış Ticareti

Kaynak: TÜİK

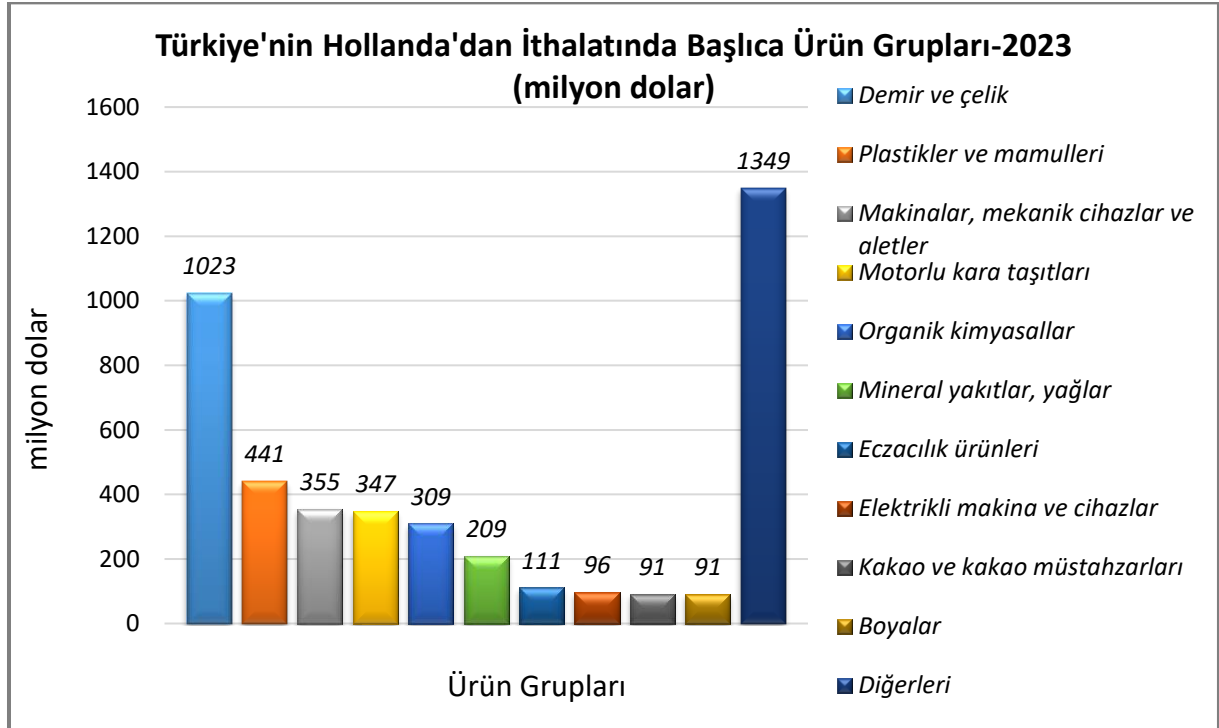
Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Hollanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

Türkiye'nin 2022 yılı itibarıyla yurtdışına gerçekleştirdiği 51 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırım stoğunda Hollanda, 21 milyar dolar ve %42 pay ile 1. sıradadır (TCMB-2024).

2022 yılı itibarıyla yurtdışından Türkiye'ye gelen 193 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırım stoğunda ise Hollanda, 29 milyar dolar ve %15 pay ile de 1. sırada yer almaktadır (TCMB-2024).

Türkiye, geniş tüketici altyapısı ve Hollanda ile Avrupa'daki iç piyasalara hizmet verebilecek kalifiye teknik personele sahip olması nedeniyle özellikle telekomünikasyon ve bilişim sektörlerinde de Hollandalı yatırımcıların büyük ilgisini çekmektedir.

Toplam yabancı sermayeli firma sayısı açısından da, Alman ve İngiliz firmalardan sonra, Hollandalı firmalar üçüncü sırada gelmektedir. İnşaat ve pazarlama konularında uzmanlaşmış küçük ölçekli pek çok Hollanda firması, tatil yörelerindeki yerleşim projelerinde yoğun olarak faaliyet göstermektedir. Hollanda kökenli firmalar tarafından tercih edilen diğer alanlar ise şunlardır: Toptan ve perakende ticaret, turizm ve catering, nakliye ve haberleşme, makina sanayi, metal ve plastik işleme, tekstil ve hazır giyim, bilişim, yayıncılık ve eğitim sektörleri.

Hollanda'daki Türk yatırımcılarının çoğunluğu bankacılık alanında faaliyet göstermekte olup, tekstil ve moda, lojistik sektörü ve tüketiciye yönelik elektronik eşya üretimi gibi diğer sektörlerde de Hollanda'da faaliyette bulunan birçok Türk firması görülmektedir.

Fuar Katılımları:

T.C. Ticaret Bakanlığı Tarafından 2024 Yılı Destek Kapsamına Alınan Yurt Dışı Fuarlar (Milli/Bireysel):

<https://ticaret.gov.tr/ihracat/fuarlar/2024-yilinda-destek-kapsamina-alinan-yurtdisi-fuarlar>

EKLER:***EK-1: Hollanda'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)***

GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		696 873 257	768 259 270	741 804 035	100,0	-3,4
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	52 359 858	81 260 325	72 002 509	9,7	-11,4
8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb. imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parça-aksesuar	20 056 468	21 367 932	24 466 803	3,3	14,5
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	19 321 853	20 808 375	21 658 100	2,9	4,1
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	19 276 666	15 632 052	18 340 079	2,5	17,3
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	189 906	9 020 873	17 125 314	2,3	89,8
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	15 432 814	14 655 349	16 506 166	2,2	12,6
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	14 477 849	13 409 700	16 041 008	2,2	19,6
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	11 368 493	11 690 915	12 532 962	1,7	7,2
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	11 277 469	7 524 019	12 170 800	1,6	61,8
8701	Traktörler	6 232 106	6 897 302	8 532 374	1,2	23,7
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	5 675 972	8 934 125	8 432 314	1,1	-5,6
3826	Biodizel ve bunların karışımları (petrol yağları veya bitümenli mineral yağ oranı <%70 veya hiç içermeyen)	8 123 263	10 366 401	8 290 808	1,1	-20
8443	Baskı yapmaya mahsus makinalar; kopyalama ve faks makinaları; bunların aksam, parça ve aksesuarları	8 064 833	6 781 598	7 171 783	1,0	5,8
8703	Otomobiller	5 333 361	5 667 910	6 674 769	0,9	17,8
0406	Peynir ve pıhtılaşmış ürünler	4 580 772	5 411 837	5 675 368	0,8	4,9

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

EK-2: Hollanda'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		623 369 107	710 771 872	664 131 324	100,0	-6,6
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	35 478 361	58 665 338	55 086 011	8,3	-6,1
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	27 967 386	39 008 804	32 330 414	4,9	-17,1
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	6 672 089	28 033 336	25 491 259	3,8	-9,1
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	22 693 689	25 333 515	24 339 701	3,7	-3,9
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	18 235 337	17 843 990	16 586 444	2,5	-7,0
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	13 387 831	12 987 910	15 414 789	2,3	18,7
8703	Otomobiller	11 839 642	11 487 976	15 224 733	2,3	32,5
9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	11 736 686	12 019 322	13 671 992	2,1	13,8
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	6 775 355	6 522 277	9 373 500	1,4	43,7
9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb.; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	7 830 736	9 133 336	9 170 226	1,4	0,4
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	6 157 077	6 580 468	7 333 573	1,1	11,4
8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb. imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parça-aksesuar	5 516 505	5 689 092	7 077 621	1,1	24,4
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	4 221 037	5 461 557	6 167 228	0,9	12,9
3826	Biodizel ve bunların karışımları (petrol yağları veya bitümenli mineral yağ oranı <%70 veya hiç içermeyen)	7 154 429	8 267 965	6 130 763	0,9	-25,8
8443	Baskı yapmaya mahsus makineler; kopyalama ve faks makineleri; bunların aksam, parça ve aksesuarları	6 432 174	5 973 483	5 712 632	0,9	-4,4

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

EK-3: Hollanda'nın Ükelere Göre İhracatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay(% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		696 873 257	768 259 270	741 804 035	100,0	-3,4
1.	Almanya	160 431 582	187 847 252	168 657 461	22,7	-10,2
2.	Belçika	74 138 079	92 610 776	86 556 244	11,7	-6,5
3.	Fransa	56 098 787	62 138 394	59 741 327	8,1	-3,9
4.	İngiltere	45 084 222	45 574 642	46 517 010	6,3	2,1
5.	ABD	33 382 281	36 278 811	37 260 145	5,0	2,7
6.	İtalya	30 147 140	31 712 727	30 697 020	4,1	-3,2
7.	İspanya	21 805 483	22 875 068	23 820 841	3,2	4,1
8.	Polonya	21 760 046	20 715 569	20 894 196	2,8	0,9
9.	Çin	16 690 567	15 457 763	19 476 740	2,6	2,06
10.	İsveç	14 203 371	15 584 355	16 071 081	2,2	3,1
11.	Çekya	10 680 649	9 530 024	10 285 785	1,4	4,8
12.	İsviçre	10 255 784	8 932 504	10 175 575	1,4	13,9
13.	Danimarka	9 367 213	9 777 854	9 521 760	1,3	-2,6
14.	Avusturya	8 685 712	9 046 052	9 347 520	1,3	23,5
15.	G. Kore	10 191 603	9 813 870	9 239 796	1,2	-3,0
17.	Türkiye	7 407 756	7 965 482	8 738 302	1,2	9,7

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

EK-4: Hollanda'nın Ükelere Göre İthalatı (1 000 dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		623 369 107	710 771 872	664 131 324	100,0	-6,6
1.	Çin	63 542 649	67 656 334	68 995 363	10,4	14,5
2.	Almanya	108 104 451	108 803 233	67 866 434	10,2	-4,8
3.	ABD	47 590 027	60 275 697	55 403 243	8,3	-18,1
4.	Belçika	61 614 519	71 324 828	33 739 396	5,1	-22,8
5.	İngiltere	31 334 754	43 727 837	23 414 618	3,5	-7,3
6.	Fransa	22 031 365	25 259 267	21 717 715	3,3	-19,8
7.	İtalya	17 275 920	17 469 611	16 555 995	2,5	-5,2
8.	İrlanda	11 839 802	11 605 321	14 807 204	2,2	3,8
9.	Norveç	17 862 518	27 093 030	13 349 330	2,0	15,0
10.	Tayvan	7 120 337	7 484 640	12 251 385	1,8	-7,4
11.	Polonya	12 960 812	14 267 682	10 101 994	1,5	2,5
12.	Japonya	9 394 916	9 481 201	9 325 227	1,4	-1,6
13.	İspanya	12 656 806	13 234 894	8 994 886	1,4	10,7
14.	Vietnam	7 300 803	7 568 986	8 883 667	1,3	12,4
15.	Brezilya	6 335 809	8 123 094	68 995 363	10,4	14,5
25.	Türkiye	5 260 129	5 935 057	5 864 112	0,9	-1,2

Kaynak: Trademap, Hollanda verileri

Ek-5: Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		6 768 766	8 028 814	7 859 841	100,0	-2,1
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	811 451	1 334 063	1 347 478	17,1	1,0
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	300 125	377 248	411 356	5,2	9,0
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	233 382	252 339	267 750	3,4	6,1
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	193 706	218 469	263 627	3,4	20,7
8703	Otomobiller	186 346	168 030	235 944	3,0	40,4
6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	204 914	238 355	227 313	2,9	-4,6
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	140 766	389 165	166 018	2,1	-57,3
7113	Mücevherci eşyası ve aksamı (kıymetli metallere veya kıymetli metallerle kaplama metallere)	140 866	100 881	145 168	1,8	43,9
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	61 290	102 716	126 890	1,6	23,5
8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	100 988	99 996	117 168	1,5	17,2
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	91 206	93 571	104 373	1,3	11,5
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	117 419	112 310	103 596	1,3	-7,8
5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	127 482	79 800	91 179	1,2	14,3
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	29 465	62 125	88 337	1,1	42,2
0304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	71 295	83 743	87 417	1,1	4,4

Kaynak: Trademap, TR verileri

Ek-6: Türkiye'nin Hollanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler (1 000 dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		4 508 359	4 497 261	4 420 448	100,0	-1,7
7204	Dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları veya bunların eritilmesi ile elde dilmiş külçeler	1 426 029	1 022 525	861 056	19,5	-15,8
8701	Traktörler	199 184	113 238	253 101	5,7	123,5
2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	59 688	180 443	218 538	4,9	21,1
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	135 548	165 162	198 340	4,5	20,1
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	209 089	169 179	126 650	2,9	-25,1
3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	33 098	48 313	96 521	2,2	99,8
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	101 142	96 559	87 422	2,0	-9,5
2403	Homonize edilmiş tütün ve tütün yerine geçen madde hülusalari ve esansları	70 557	72 086	80 287	1,8	11,4
2202	Sular (mineral ve gazlı sular dahil) ve alkolsüz diğer içecekler (tatlandırıcı, lezzetlendirilmiş)	4 298	103 626	78 467	1,8	-24,3
4002	Sentetik kauçuk veya sıvı yağlardan türetilen taklit kauçuk (ilk şekillerde, veya levha, tabaka, şerit halinde)	62 961	75 447	61 670	1,4	-18,3
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişlik ≥600 mm (kaplanmış)	67 582	88 812	53 451	1,2	-39,8
3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	40 167	40 263	46 257	1,0	14,9
1805	Kakao tozu (ilave şeker/diğer tatlandırıcı maddeler içermeyen)	31 341	31 439	44 810	1,0	42,5
2106	Tarifenin başka yerinde yer almayan gıda müstahzarları	162 772	45 602	44 488	1,0	-2,4
3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	27 751	50 140	38 342	0,9	-23,5

Kaynak: Trademap
TR verileri